

Årsrapport division Folktandvård 2018

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

[Gäller för verksamhet]

PUBLICERINGSDATUM

[Publiceringsdatum]

DOKUMENT-ID

[Dokument-ID]

ANSVARIG

[Ansvarig]

VERSION

[Version]

UPPRÄTTAD AV

[Upprättad av]

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Verksamhet	3
Balanserad styrning	4
Medborgare.....	4
Verksamhet	6
Kunskap och förnyelse.....	7
Medarbetare	9
Ekonomi.....	11
Medarbetare	12
Anställda och arbetad tid	12
Sjukfrånvaro	14
Ekonomi	15
Periodens utfall	15
Resultatutveckling	15
Verksamhetens intäkter.....	17
Verksamhetens kostnader	17
Ekonomiska handlingsplaner	17
Investeringar	18

Sammanfattning

Under 2018 fortsatte den förändringsresa som Folktandvården startat för ett antal år sedan. Målet att gå från ett traditionellt, resursorienterat arbetssätt till en teamorienterad flödesinriktad tandvård är fortsatt divisionens högsta prioritet. Med hjälp av veckovisa ”chef-till-chef-rapporter” och ”go-and-see-möten” i alla verksamhetsområden sattes ett ökat tryck på de olika verksamheterna för att intensifiera omställningsarbetet. Detta arbete har inneburit att flera enheter tagit stora kliv mot ett nytt sätt att fungera och ekonomin har förbättrats på flera av dessa.

Tyvärr har det inte gällt alla kliniker. Under året har antalet medarbetare fortsatt att minska och inte kunnat ersättas. Det har framförallt varit kännbart när det gäller tandläkare. Personalbristen har ersatts med stafettlösningar från andra kliniker. Det leder till kontinuitetsproblem som försvårar förändrings- och utvecklingsarbetet. De mest utsatta klinikerna blir mer fokuserade på att lösa ”överlevnadsproblem” än att avsätta nödvändigt förändringsutrymme.

Man kan därför i årsrapporten ana en splittrad bild där det skapas olika grupper av kliniker. Dels de som klarat sin omställning och därmed också sin ekonomi, samt stora delar av det vårdmässiga uppdraget. Dels de som inte klarar att ställa om sina arbetssätt med ökad stress och hög sjukfrånvaro som en av flera följder. Det finns också en mellangrupp som är mitt i ett omställningsarbete och därför tvingats investera en del tid och resurser i förändringsprocessen. Dessa kommer att vända sina resultat när det nya arbetssättet börjar fungera.

Att balansera vardagens resursbrist med höga krav på omställning utsätter det lokala ledarskapet för stora utmaningar. Staben i Folktandvården har nu omorganiserats för att bättre kunna stödja de lokala ledningsgrupperna. Vi kommer också att öka våra direktuppsökande kontakter med respektive verksamhetsområde.

Folktandvårdens uppdragsbeskrivning har inte förändrats men bristen på fram för allt legitimerad personal ökar svårigheterna att uppfylla de krav som omvärlden ställer och förväntar sig. Det blir nödvändigt inför framtiden att korrigera tandvårdens åtaganden till denna nya verklighet.

Verksamhet

Under 2018 beviljades Folktandvården Norrbotten stöd från regionens utvecklingsråd. Detta för att starta ett pilotprojekt med en klinik i Luleå styrd och planerad av den sk Megamodellen (Hygga-flow). Det arbetet fortskrider enligt plan och skarp start för den nya kliniken ”Folktandvården Direkt” är planerad till 2019-03-04.

Under 2018 har det blivit allt tydligare att Folktandvårdens klinikstruktur måste ses över. En anpassning till de tillgängliga resurserna måste ske. Arbetet har inletts och ett förslag att minska antalet kliniker i Luleå från 5 till 3

utreds för närvarande och presenteras för politisk behandling tidigt 2019. Klinikerna i Överkalix och Övertorneå har ledningsmässigt slagits ihop med gemensam enhetschef. Samtliga verksamhetsområden är engagerade i frågan om den framtida klinikstrukturen och fler förslag kommer att presenteras under 2019.

Balanserad styrning

Medborgare

Perspektivet MEDBORGARE avser regionens arbete för norrbottningarnas välfärd, ett rikt och utvecklande liv.

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Hälsosamma och välinformerade norrbottningar	Antal besök per månad på Norrbotten.se (tandvård)	3 700		↑
Miljöarbete som minskar miljöbelastningen	Antal patienter/år som får konsultation på distans	300		↑
Frisk tandvård som förstahandsval för vuxna	Andel vuxna revisionspatienter med frisk tandvårdsavtal	31%		↓
Fler vuxna i regelbunden tandvård	Antal vuxna revisionspatienter	83 000		↓
Hälsosamma och välinformerade norrbottningar	Andel patienter som får sjukdoms- eller förebyggande behandling vid reparativ terapi pga karies	10-19 år: 40% 80-89 år: 35%	 	↑
Kariesfria barn och ungdomar	Utåtriktad verksamhet barn, % av barntiden	3%		↓
Kariesfria barn och ungdomar	Kariesfria 4-åringar	95%		↓

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Kariesfria barn och ungdomar	19-åringar fria från glattetekaries	67%		

Ett av Folk tandvårdens mål är att norrbottningarna ska vara välinformerade och hälsomedvetna. Antalet besök per månad på norrbotten.se (tandvård) har ökat från 3 600 till över 4 700 under senaste året.

Folk tandvården har beslutat att i möjligaste mån övergå till att utföra konsultationer på distans. Tandläkarna i Specialist- och Allmäntandvården ser tillsammans på frågeställningen via distansöverbyggande teknik för att patienterna ska få bästa möjliga bedömning. Distanskonsultationerna ökar. Under 2018 fick 633 patienter konsultation på distans jämfört med 103 året innan. Arbets sättet har utvärderats under året och sprids nu till fler kliniker.

Frisk tandvården bidrar till att fler vuxna väljer regelbunden tandvård. Andelen vuxna med frisk tandvårdsavtal minskar något. Andelen kvinnor som har ett frisk tandvårdsavtal är 32 % och andelen män 27 %. En bidragande orsak till minskningen är att färre vuxna patienter undersöks, eftersom en stor del av vården ägnas åt akuta behandlingar. Resterande tid används till planerade prioriterade grupper som patienter inom avgiftsfria tandvården samt patienter med särskilda behov.

Antal vuxna revisionspatienter minskar. En orsak är att ytterligare en åldersgrupp ingår i den avgiftsfria tandvården som under 2018 höjts till 22 år. Ett annat skäl är att de söker vård på annat håll då väntetiderna för undersökning växer.

Förebyggande behandling ska erbjudas till patienter med sjukdomsrisk och detta görs i allt större omfattning. För barnen är målet på 40 % nått, för de äldre ökar andelen från 16 % till 26 %. Med mer sjukdomsförebyggande tandvårdsinsatser minskar insjuknandet i populationen. Målet är delvis uppnått.

För att nå ut till medborgarna med information och därmed öka kunskapen om vikten av en god munhälsa i samhället behöver mer tid avsättas till utåtriktad verksamhet. Samverkan med andra är viktigt för att nå ut till en stor andel av befolkningen.

Målen inom området kariesfria barn och ungdomar är långsiktiga. Den utåtriktade verksamheten i samverkan med andra, identifiering av risk tidigt, insatser av prevention och användandet av vävnadsbevarande metoder bidrar till den positiva utvecklingen av tandhälsan som ses över tid. Andelen kariesfria 4-åringar är 92 % vilket är aningen sämre jämfört med 2017, inga könsskillnader finns. Denna trend ses även nationellt. Andelen 19-åringar

fria från glattytekaries har ökat 2018 och målet på 67 % är nått för kvinnorna men inte för männen.

Verksamhet

Perspektivet VERKSAMHET är inriktat på effektivitet och kvalitet i arbetsmetoder och processer.

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmått (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Rätt väg genom vården	Andel tandläkare med mer än 120 inbokade patienter	25%		↑
Rätt väg genom vården	Specialisttid i konsult och undervisning, % av arbetstiden	9%		→
Lärande organisation	Andel avvikelser: Påbörjade inom 14 dagar	70%		↑
	Avslutade inom 60 dagar	65%		↓
Lärande organisation	Andel kliniker som genomför hygienrutinmätning	80%		↓
	Uppnått resultat följsamhet	70%		↑
Effektiv vård på rätt vårdnivå	Antal patienter per år som behandlats i varje vårdkedja	200		↑
Alla ska bli kallade i rätt tid	Andel barn och unga undersökta i tid (< 3 månader försening)	100%		→

Ökade patientflöden för att skapa en bättre tillgänglighet till tandvård är ett av divisionens viktigaste mål. För att öka patientflödet fortsätter utvecklingen av teamtandvården samt spridningen av nya arbetssätt. Regelbundna teammöten med alla enhets- och verksamhetschefer där fokus är att delge

varandra bästa kända arbetssätt för att patientflödena ska öka har utförts under året.

Genom att göra Specialisttandvården lättillgänglig i hela länet och att behandlingar inom Folktandvården utförs på rätt vårdnivå med rätt kompetens får fler tillgång till regelbunden tandvård.

För att öka tillgängligheten behöver andelen tandläkare med många pågående patientbehandlingar minska. Ingångsvärdet 35 % har minskat till 14,5 % och målet är nått.

Specialisttiden för konsult och undervisning är oförändrad. Fler konsultationer sker på distans vilket minskar restiden både för specialister och för patienter. Vårdtiden ökar.

Tillgängligheten till specialisttandvård är god tack vare konsultationer runt om i länet, uppbyggnad av vårdkedjor inom Allmäntandvården och användandet av distanstekniska lösningar. Andelen patienter som fått behandling inom vårdkedjorna har ökat från 130 till 210 per år.

Avvikelsearbete samt risk- och händelseanalyser ligger till grund för ett ständigt lärande för organisationen. Avvikelser ska hanteras i tid enligt Folktandvårdens rutiner. Uppföljning visar att andelen avvikelser som är påbörjade inom 14 dagar har ökat från 16 % till 80 %, vilket är mycket bra. Andelen avslutade avvikelser inom 60 dagar har minskat från 54 % till 38 %, vilket är en försämring. Insatser görs för att tiden ska minska.

Av de kliniker som genomför hygienrutinmätning är målet uppnått. Dock är andelen kliniker som mäter följsamhet till BHK fortsatt för få i förhållande till målet. Insatser görs för att öka andelen kliniker som utför mätning.

Barnen är Folktandvårdens högst prioriterade grupp och målet är att de ska undersökas enligt individuellt satta revisionsintervall. Andelen barn och unga undersökta i tid är 99,2 %. De flesta verksamhetsområden har nått målet och riktade insatser utförs där målet inte är uppnått. Den avgiftsfria tandvården har utökats med en åldersgrupp under året.

Kunskap och förnyelse

Perspektivet KUNSKAP OCH FÖRNYELSE är inriktat på hur regionen som regional aktör och inom den egna organisationen arbetar.

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmått (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Lärande organisation	Deltagande i regionala och nationella tandvårdsnätverk	12		➔

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Lärande organisation	Inspelade webbutbildningar	26		↑
Lärande organisation	Andel kliniker med regelbundna förbättringsmöten	70%		↑

Folktandvårdens mål inom kunskap och förnyelse är att vara en ständigt lärande organisation.

Introduktionsprogrammet som numera bygger på verksamhetsmodellen har omarbetats och genomförs som pilot under 2018-2019.

Samarbetet med de övriga landstingen i ”Norrtिंग” fortsätter att utvecklas och samverkansgrupper finns även nationellt med samtliga folktandvårdsorganisationer inom områdena vårdutveckling, kvalitet, ekonomi, HR, IT och ledning samt inom specialisttandvården.

Olika metoder utvecklas för att föra ut kunskap i en till ytan stor region. Både antalet utbildningar där medarbetare deltagit på distans via intranätet och internet samt inspelade utbildningar har ökat under året.

Divisionen arbetar målmedvetet och strukturerat med att ständigt förbättra verksamheterna. Puls möten vid klinikernas leantavlor är en del av den dagliga styrningen. Andelen kliniker med regelbundna förbättringsmöten har ökat och är vid årets slut 65 %. Det centrala leanstödet besöker regelbundet klinikerna för att stötta lokala leanstöd. Folktandvårdens chefer och ledare deltar vid ledarskapsprogrammet inom Patient- och flödesorientering.

Medarbetare

Perspektivet MEDARBETARE är inriktat på hur regionen ska agera för att bli en attraktiv arbetsgivare som tar tillvara och utvecklar medarbetarnas resurser.

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmått (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Tydligt och engagerat ledarskap. Mångfald främjas och jämställda och jämlika villkor råder	JÄMIX index	108		
Tydligt och engagerat ledarskap. Mångfald främjas och jämställda och jämlika villkor råder	Förtroende för närmaste chef (MAU)	80		
Tryggad personalförsörjning. En effektiv och strategisk kompetensförsörjning	Rekryterade stipendiater	61%		
Tryggad personalförsörjning. En effektiv och strategisk kompetensförsörjning	Antal som genomfört prova-på-jobb	10		
Tryggad personalförsörjning. En effektiv och strategisk kompetensförsörjning	Andel positiva till arbete efter uppnådd pensionsålder (MAU)	25%	Inget mätresultat 2018	

Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Tryggad personalförsörjning. En effektiv och strategisk kompetensförsörjning	Andel medarbetare med heltidsanställning som grund	94%		↑
Tryggad personalförsörjning. En effektiv och strategisk kompetensförsörjning	Extra tid (overtid, mer-tid, fyllnadstid)	0,7%		↑
Delaktiga och engagerade medarbetare	Chef tydliggör mål (MAU)	80		➔
Delaktiga och engagerade medarbetare	Lönedialoger/samtal Medarbetarsamtal (MAU)	85% 90%	Inget mätresultat 2018	
Förutsättningar finns för deltagande i förändring och utveckling av verksamheten	Andel certifierade hälsofrämjande arbetsplatser	10%	Arbetet ej påbörjat under 2018	
Förutsättningar finns för deltagande i förändring och utveckling av verksamheten	Sjukfrånvaro	< 6%		↓

Ekonomi

Perspektivet EKONOMI beskriver hur regionen ska hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet.

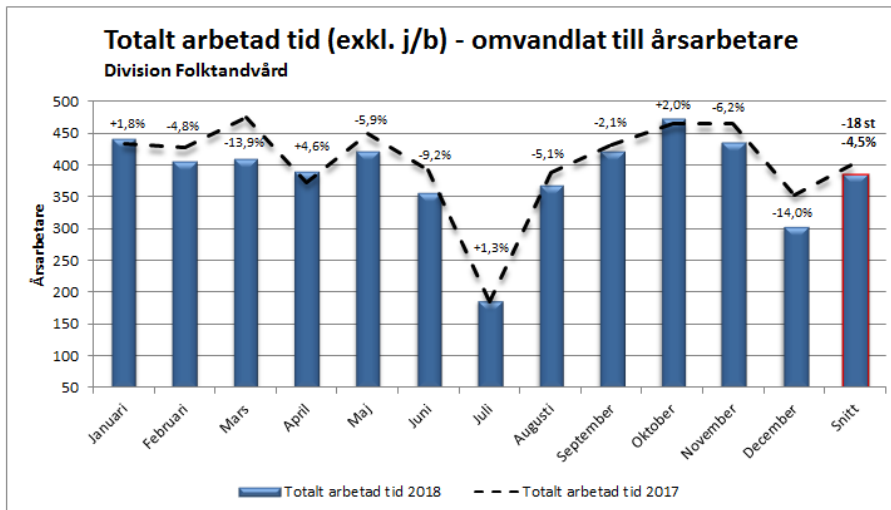
Divisionens mål (framgångsfaktorer)	Styr-/kontrollmätt (Indikator)	Mått för måluppfyllelse	Måluppfyllelse	Utveckling
Kostnadseffektiv struktur och verksamhet	Nettoresultat vuxentandvård, mnkr	$\geq 1,2$	-4,1	↑ Varav strukturproblem -14 Mkr och egen prestation +9,9 Mkr
Kostnadseffektiv struktur och verksamhet	Nettoresultat för barntandvård, mnkr	$\geq 0,8$	-10,0	➔ Varav strukturproblem -7 Mkr och egen sämre prestation -3 Mkr
Kostnadseffektiv struktur och verksamhet	Nettoresultat för tandteknik, mnkr	$\geq 0,2$	-1,8	↓ Tyvärr sämre än året innan
Utrymme för förbättring	Sparat resultat sedan 2007 överstiger plan, mnkr	0-33	Balanserat resultat åren 2007-2018 = +33 Mkr	↓ Fortfarande mellan 0-33 men minskande
Utrymme för förbättring	Divisionens ekonomiska handlingsplan, effekt %	100 %	● *)	↑
Utrymme för förbättring	Andel som föregåtts av pilottest	100 %	Inga pilottest 2018, men flera på gång 2019	➔
Kostnadseffektiv struktur och verksamhet	Ekonomisk redovisning mnkr	$\geq 0,8$	■ Bland landets lägsta kostnadsstrukturer i kr/patient	➔
Kostnadseffektiv struktur och verksamhet	Antal förbättringsinitiativ härledda från uppföljning och nyckeltalsjämförelser	7	■ Minst 16 som vi kan komma på	↑

*) Effekterna av omställda arbetssätt ger förbättrad ekonomi på de enheter som kommit långt men totalt sett inte tillräckligt.

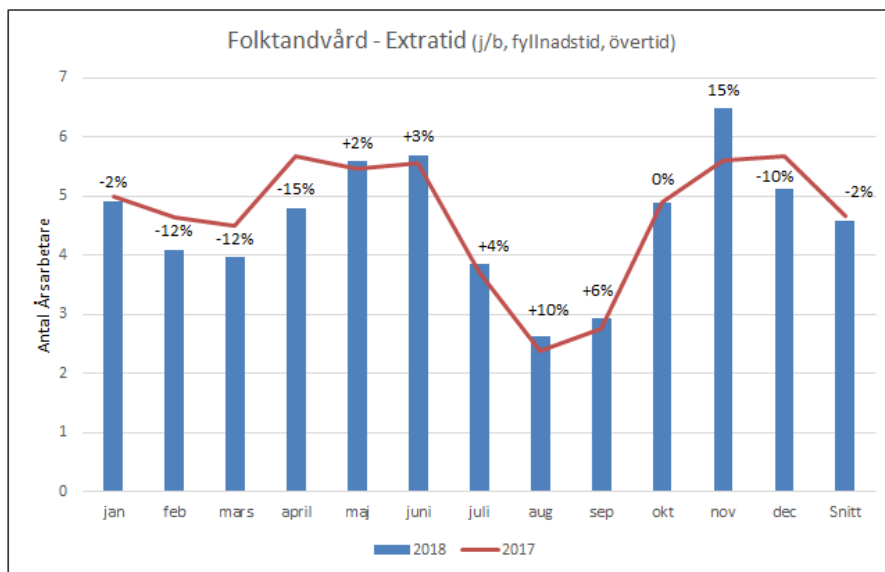
Medarbetare

Anställda och arbetad tid

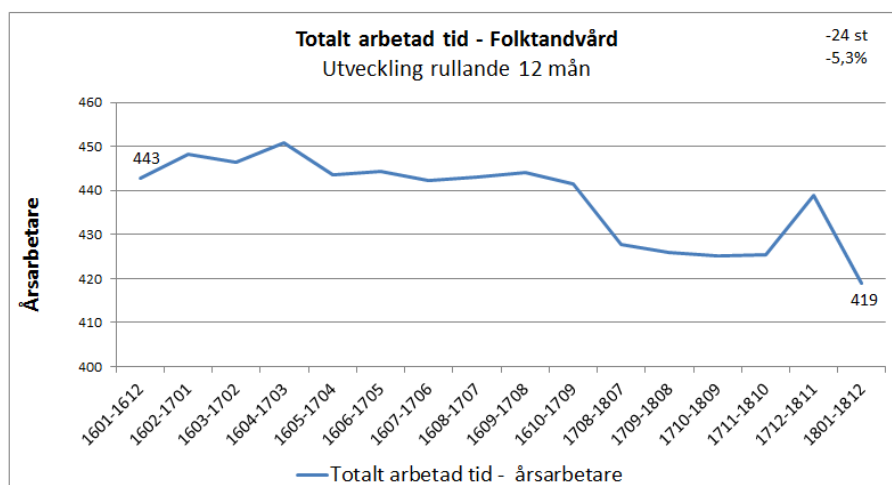
Arbetad tid omvandlat till årsarbetare

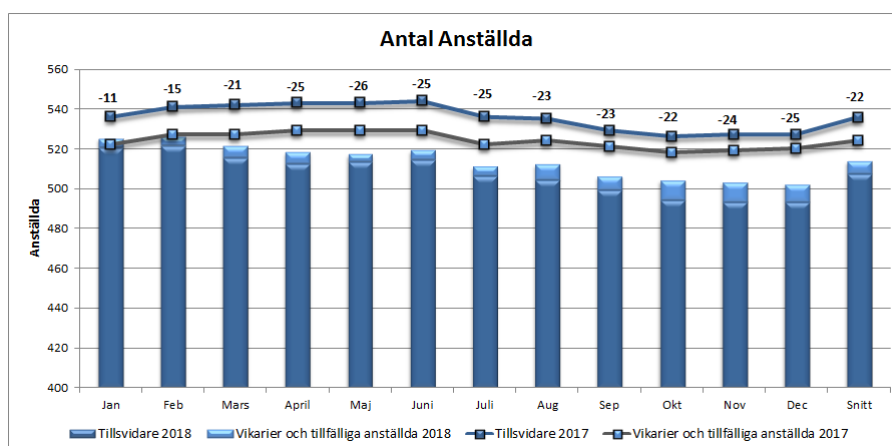
Extratid

Arbetad tid omvandlat till årsarbetare, rullande 12 mån

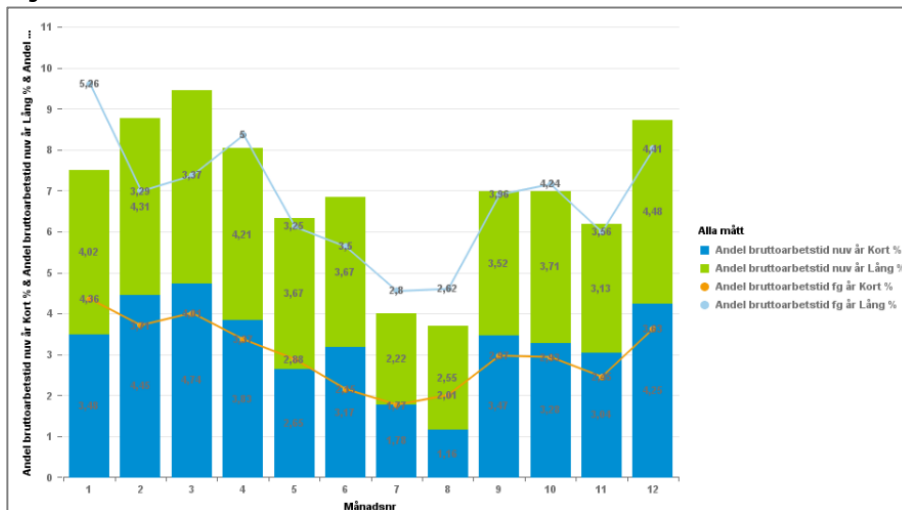
Antal anställda

Antalet medarbetare har sjunkit under året vilket till viss del är en förväntad prognos då divisionen har väntade pensionsavgångar under perioden. Tappet är dock något större än planerat då tandläkare slutat i större utsträckning än förväntat. Ökad konkurrens från övriga folktandvårdtandvårdssverige, samt från privata sektorn, är andra förklaringar till minskningen av resurser. Då tandläkarbristen är påtaglig ger det även effekter på tandsköterskerekrytering då rekrytering inom den sektorn inte blir lika omfattande (tandsköterskebehovet ökar då tandläkarbemanningen ökar). Detta leder till en bemanningsproblematik i hela länet. På vissa kliniker är bemanningen god medan det på andra kliniker inte finns någon tandläkare alls. Denna fördelningsproblematik har Folk tandvården tidigare år kunnat lösa genom internstafett, dvs. välbemannade kliniker har kunnat skicka tandläkare till kliniker där tandläkarresurser varit för få för att klara vårt uppdrag. Under 2018 har detta inte varit möjligt i samma utsträckning som tidigare år då samtliga kliniker har behov av de tandläkare de har. Det har inneburit att vi på tre av våra kliniker periodvis inte haft några tandläkare i tjänst.

Extratid har minskat något vilket är positivt då upplevelsen av stress fortsättningsvis är hög. Vikten av återhämtning i dygns- och helgvila är stor då arbetsbelastningen är hög.

Sjukfrånvaro

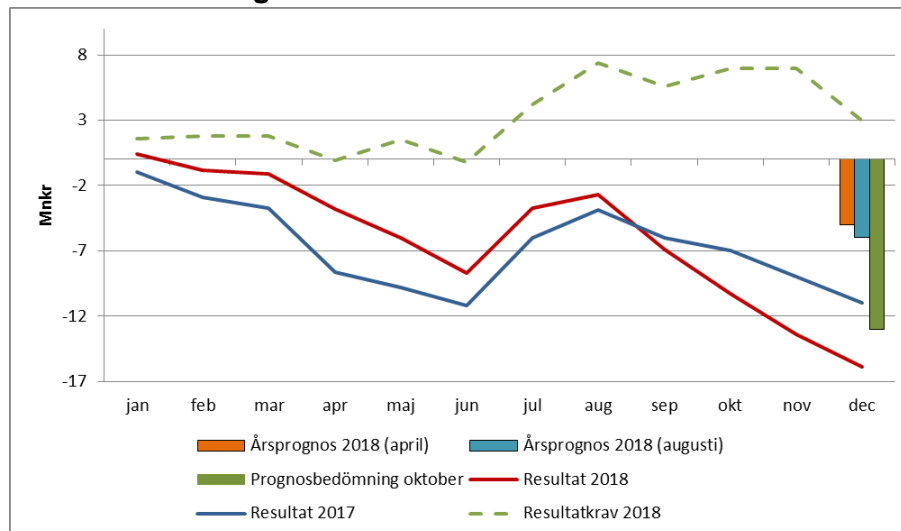
Sjukfrånvaron 2018 blev 6,9 % en ökning med 0,1 % från föregående år. Divisionens deltagande i SKL projektet ”Förbättrad samverkan för minskad sjukskrivning” har inletts men endast inom ett verksamhetsområde och där har sjukfrånvaron minskat något. Sjukfrånvaron är en oroande faktor då medarbetarundersökningen visar på en fortsatt hög upplevelse av stress. Den förändringsresa Folk tandvården är inne i ställer höga krav på medarbetarna, detta i kombination med ökade pensionsavgångar och låg tillgång till nya kollegor ökar risken för stress och sjukfrånvaro.

Det kan konstateras att korttidssjukfrånvaron ökar i stort sätt alla månader under året. Detta trots fokuserade insatser med individuella hälsosamtal i tidigt skede.

Ekonomi

Periodens utfall

Resultatutveckling

Utfallet för helåret blev 2,9 Mkr sämre än vad som prognostiserades i oktober.

Detta förklaras i sin helhet av två faktorer.

För det första av att det finns en outredd differens mellan Folk tandvårdens faktureringsystem (Carita) och regionenens beställar-/avräkningsystem (Symfoni) på 0,6 Mkr, en differens som systemleverantören av Carita just nu utreder.

Omhändertagandet av barn i åldern 0-2 år har genomförts utan att finansieringen för dessa har varit tydlig. Det har lett till allt för kostsamma modeller för att hantera den åldersgruppen. Under 2019 justeras sättet att följa och övervaka de minsta barnen så att kostnaderna blir hantebara. Ett minus på ca 2,3 Mkr under 2018 kan härledas till detta.

Vid sidan av denna avvikelse på -2,9 Mkr har Allmäntandvården gått 0,4 Mkr bättre än prognostiserat och Tandteknik Norr 0,4 Mkr sämre än prognostiserat.

Verksamhet (Mkr)	U 2018	B 2018	P 2018	U 2017	U v/s B	U v/s P	18 v/s 17
Allmäntandvård	-14,1	2,8	-11,6	-9,4	-16,9	-2,5	-4,7
Specialisttandvård	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tandteknik Norr	-1,8	0,2	-1,4	-1,3	-2,0	-0,4	-0,5
Divisiongemensamt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Folk tandvården tot	-15,9	3,0	-13,0	-10,7	-18,9	-2,9	-5,2

Utfall jämfört med Prognos

Utfallet v/s prognos är kommenterat ovan (de -2,9 Mkr).

Utfall jämfört med föregående år

Att Allmäntandvården går -4,7 Mkr sämre än fg år är främst en effekt av att man tappat 3 tandläkartjänster och 3 tandhygienisttjänster samt ett antal tandskötersketjänster. Man har kunnat kompensera för 1,0 Mkr genom förändrade arbetssätt eftersom tjänstetappet motsvarar ett minskat täckningsbidrag = resultat med -5,7 Mkr.

Att Tandteknik Norr har gått -0,5 Mkr sämre än fg år beror på långtidssjukfrånvaro.

Utfall jämfört med Budget

Att Allmäntandvårdens resultat är -16,9 Mkr sämre än budget beror på att jämfört med budget så har man tappat 10 tandläkartjänster, 6 tandhygienisttjänster och 15 tandskötersketjänster vilket sammantaget borde ge ett minskat täckningsbidrag = resultat med -20 Mkr (men eftersom man har kompenserat för 3,9 Mkr med förändrat arbetssätt så är resultatförsämringen mot budget -16,9 Mkr). Åtgärder framåt för Allmäntandvården framgår av divisionsplanen 2019-2021.

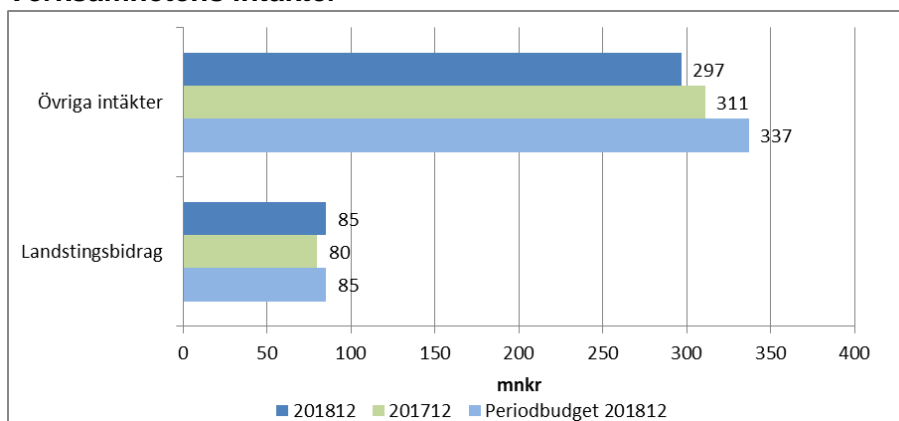
Att Tandteknik Norrs resultat är -2,0 Mkr sämre än budget beror till -0,5 Mkr på långtidssjukfrånvaro och till -1,5 Mkr på för låg beläggning (alternativt för mycket produktionsresurser) och detta strukturproblem har funnits i flera år. Åtgärder framåt för Tandteknik Norr framgår av divisionsplanen 2019-2021.

Specialisttandvården klarade det budgeterade nollresultatet trots att man har haft både färre antal tjänster och lägre klinisk tid p.g.a. konsultationer och handledning, vilket borde ha gett ett minskat täckningsbidrag/resultat på -2,5 Mk., Också Specialisttandvården håller på att ändra arbetssätt och det är detta som gör att man har kunnat kompensera 2,5 Mkr.

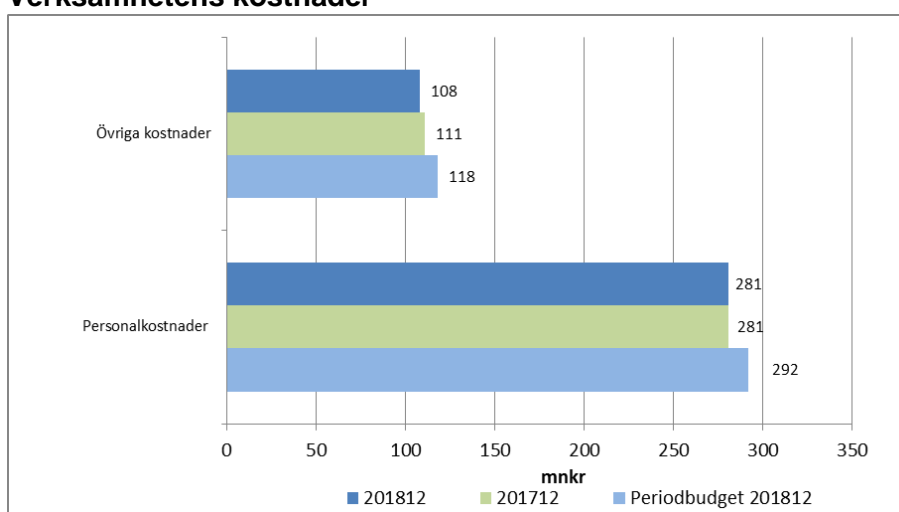
Nettokostnadsutveckling

Resultatet är kommenterat ovan – och nedan kommer en sammanfattning av det aktuella läget och förutsättningarna för Folk tandvården Norrbotten

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens kostnader

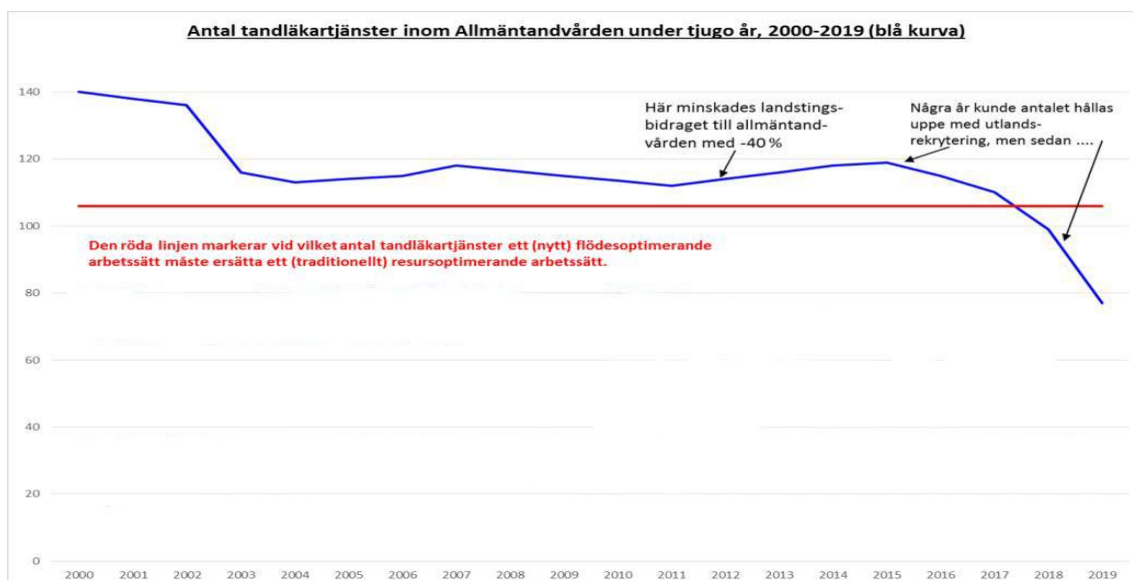

Ekonomiska handlingsplaner

Genomförande av åtgärderna i divisionsplan 2019-2021 samt en fortsatt förändring av klinikstrukturen både inom och utanför Fyrkanten.

Allmäntandvården och Specialisttandvården har genererat positiva ekonomiska effekter på 6-7 Mkr tack vare förbättrade flöden, men dessa överskuggas av den effekt som personalminskningen skapar.

En utredning/analys i slutet av 2018 visar att den faktiska merkostnaden för att bedriva tandvård på de 12 klinikerna utanför Fyrkanten är 25 Mkr. Den kostnaden har stigit i takt med att bemanningen minskat. Under 2019 måste åtgärder vidtas för att minska dessa kostnader genom ingående analys och åtgärder av länets klinikstruktur.

Eftersom Folk tandvården Norrbotten har bland de lägsta kostnaderna i landet i förhållande till sitt uppdrag så kan man inte enbart spara sig ur ett underskott (eftersom huvuddelen av dessa, relativt sett, låga kostnader är fasta kostnader uppbundna i bl.a. lokaler och utrustning). Det finns bara två sätt att förbättra resultatet: att öka intäkterna genom ökat flöde med befintliga resurser (bästa kända arbetssätt - flödesorientering) och/eller att minska antalet tandvårdskliniker där merkostnaderna för driften är högre än vad patientunderlaget kan bära.

Strukturöversyn av alla länets tandvårdskliniker är påbörjad och förslag på strukturförändringar kommer att lämnas under 2019.

Investeringar

Typ av investering (Mkr)	Av regionstyrelsen beslutad ram 2018	Utfall beslut före 2018	Utfall	Summa
Inventarier	5,8	0	2,3	2,3
Totalt	5,8	0	2,3	2,3

Av årets beviljade ram är 2,3 mnkr förbrukade. Resterande 3,5 mnkr avser investeringar som är beställda men som inte hunnit betalas under 2018.